

**Jaarverslag 2022
Onderzoeksprogramma 2023**

8 maart 2023

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2022 en het onderzoeksplan 2023 van de Rekenkamercommissie Berkelland.

Onze doelstelling is met onze onderzoeken de rol van de gemeenteraad versterken, het gemeentelijke handelen te verbeteren en uiteindelijk de publieke verantwoording vergroten.

Wij zijn van plan om dit jaar verder te gaan op de ingeslagen weg. Wij bedanken de gemeenteraad, het College van B&W en de ambtelijke organisatie voor de positieve wijze waarop zij het afgelopen 4,5 jaar hebben meegewerkt aan onze onderzoeken.

Het afgelopen jaar hebben zowel de uitloop van Covid-19 als de gemeenteraadsverkiezingen in 2022 impact gehad op het rekenkamerwerk. Wij hebben onze onderzoeken en verkenningen op zowel digitale als fysieke wijze uitgevoerd. Verder heeft de (fractie)inventarisatie van mogelijke nieuwe onderzoeksonderwerpen door het drukke inwerkprogramma van de nieuwe raadsleden pas na het zomerreces kunnen plaatsvinden. Ook hebben we te maken gehad met (personele) wisselingen en ziekte bij de ondersteuning van ons rekenkamerwerk. Tot slot zijn wij allen in 2022 herbenoemd voor een tweede zittingsperiode.

Met vriendelijk groet,

William van Deursen, voorzitter

André de Boer, lid

Anne-Linde Oldenhof, lid

Joska Groen, secretaris

Uitgevoerde onderzoeken in 2022

Effectiviteit (burger)participatie (2e kwartaal 2021 t/m 1e kwartaal 2022)

De gemeente Berkelland heeft ambities en voornemens om de samenleving voorop te stellen en gezamenlijk met inwoners op zoek te gaan naar oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken. We hebben 2021 en in 2022 het feitelijk onderzoek gedaan naar participatie. Hierbij is concreet onderzocht welke inspanningen door de gemeente Berkelland worden geleverd en wat leveren deze inspanningen op voor zowel inwoners als de gemeente en welke aanbevelingen op basis hiervan gedaan kunnen worden om participatie in Berkelland tot een hoger niveau te brengen. De centrale onderzoeksvraag was dan ook: *“Welke inspanningen ten aanzien van burgerparticipatie worden door de gemeente Berkelland geleverd, wat leveren deze inspanningen op zowel voor inwoners als voor de gemeente en welke aanbevelingen kunnen gedaan worden om burgerparticipatie naar een hoger niveau te brengen?”*

We hebben onderzocht welke activiteiten de gemeente in gang heeft gezet om betrokkenheid van inwoners en andere belanghebbenden bij het gemeentelijk beleid te stimuleren. Daarnaast hebben we aandacht besteed voor de opbrengsten van de betrokkenheid van de inwoners en hoe dit is beleefd door de inwoners van de gemeente Berkelland. We hebben in dit onderzoek niet alleen terug gekeken, maar er is ook aandacht besteed aan lessen die uit de huidige ervaringen kunnen worden getrokken. De uitkomsten van het onderzoek zijn behandeld in de raadsvergadering van 8 maart 2022. De aanbevelingen zijn door de gemeenteraad overgenomen.

Effectiviteit subsidieverlening gemeente Berkelland (4^e kwartaal 2022 t/m 4^e kwartaal 2023)

Uit een rondgang bij de fracties in najaar van 2022 is interesse gebleken voor een onderzoek naar de besteding van deze subsidies. Een subsidieregeling is geen doel op zich, maar een middel om een maatschappelijk doel te realiseren. Daarom is het belangrijk om bij het verstrekken van subsidie helder en eenduidig te omschrijven welk maatschappelijk doel met de subsidie beoogd wordt. Alleen dan is het mogelijk te evalueren of de subsidie heeft bijgedragen aan het beoogde maatschappelijk doel.

Met dit rekenkamer-onderzoek willen we het inzicht in de doeltreffendheid van de Berkellands subsidieverstrekkings verbeteren en handvatten aan de gemeente Berkelland aanreiken om onderbouwde keuzes te kunnen maken voor het continueren, aanpassen of opheffen van subsidies. Aan de gemeenteraad is het de taak om voor deze complexe materie kaders te stellen, die te controleren en vervolgens bij te sturen waar nodig.

De centrale onderzoeksvraag is dan ook: *“Hoe effectief is het subsidiebeleid en de uitvoering daarvan in de gemeente Berkelland in relatie tot de beoogde maatschappelijke effecten?”*

Onderzoeksplan 2023

Om tot een onderzoeksonderwerp te komen, hebben we gesproken met alle raadsfracties en de ambtelijke organisatie. Daarnaast hebben we een flink aantal onderwerpen onderzocht om te beoordelen of ze op dit moment voldeden aan de criteria. Het gekozen onderwerp effectiviteit subsidieverlening voldoet aan alle vereisten.

Het financiële belang van het onderwerp

De gemeente Berkelland verstrekt jaarlijks voor veel geld aan subsidies op het terrein van kunst, cultuur, sport en welzijn en evenementen. Er worden zowel incidentele als meer structurele subsidies verstrekt.

Het maatschappelijk belang van het onderwerp

Om te voorkomen dat maatschappelijke activiteiten die effectief zijn worden wegbezuinigd of dat subsidies verstrekt worden aan ineffectieve activiteiten, is het van belang dat de effectiviteit van subsidies in beeld worden gebracht.

De twijfel in relatie tot de uitvoering van het onderwerp

Wordt door gemeente Berkelland haar subsidies dusdanig verstrekt dat deze daadwerkelijk van meerwaarde zijn voor zowel de inwoners als voor de gemeente?

Het onderwerp is geschikt als rekenkameronderzoek

Het onderzoek levert nieuwe inzichten en informatie op voor de gemeenteraad. Het zorgt ervoor dat de gemeenteraad nog beter in staat is om haar rollen te vervullen

Zoals eerder beschreven rond de rekenkamercommissie in het vierde kwartaal van 2023 het onderzoek 'Effectiviteit van de subsidieverlening gemeente Berkelland' af. Dit zal naar verwachting in oktober aan de gemeenteraad worden toegezonden.

Naar een Rekenkamer per 1-1-2024

Op 1 januari 2023 is de Wet versterking decentrale rekenkamers in werking getreden. Deze wet verplicht de gemeenteraad om uiterlijk voor 1 januari 2024 een onafhankelijke rekenkamer in te richten, met een volledig externe invulling. Tot die tijd geldt er een overgangsperiode.

De wet heeft tot gevolg dat de huidige rekenkamercommissie, bestaande drie externe leden tot een rekenkamer dient te worden omgevormd. Daarnaast wordt ook de bevoegdheid van een decentrale rekenkamer uitgebreid. Zo kan straks onderzoek worden ingesteld naar

de contracten met privaatrechtelijke rechtspersonen waarmee bijvoorbeeld zorg of maatschappelijke ondersteuning in het sociale domein wordt ingekocht. Ook de mogelijkheden om onderzoek te doen naar subsidies, garanties en leningen worden verruimd. Ten slotte krijgt de decentrale rekenkamer meer mogelijkheden om onderzoek te doen naar privaatrechtelijke rechtspersonen waarin verschillende overheidsorganen samenwerken.

Hoe de rekenkamer er op 1 januari 2024 uit zal gaan zien is een zaak van de gemeenteraad. Om een goed besluit te kunnen nemen voor de inrichting van de deze onafhankelijke rekenkamer hebben de fracties en de griffie aan ons verzocht om een aantal scenario's naar de verschillende verschijningsvormen in een discussienota uit te werken die op grond van de wet mogelijk zijn. De discussienota zal in de loop van 2023 met de gemeenteraad worden besproken.

Communicatie

We hechten als Rekenkamercommissie Berkelland waarde aan een goede communicatie. We brengen hiervoor digitale of fysieke bezoeken aan raadsfracties. Ook voeren we gesprekken met het college, de gemeentesecretaris, griffie en auditcommissie over verwachtingen en belangrijke actualiteiten en ontwikkelingen.

Financiën

Het jaarlijkse budget bedraagt € 38.300,-. Een klein deel van het aangevane opdracht onderzoek "Effectiviteit (burger)participatie" is betaald in 2022 van het lopende budget. Daarmee was het budget in 2022 € 38.300. De commissie heeft voor € 15.372,83 aan kosten gemaakt en daarmee een overschot van € 22.927,17.

Financiële verantwoording 2022 in €

Budget totaal	38.300
Onderzoekskosten	472,31
Presentiegeld leden	14.400,00
Lidmaatschap NVR	385,00
Opleidingskosten	0
Overige kosten	115,52
Totaal lasten	15.372,83
Restant	22.927,17